

**FEUILLETON.**

Chicago, 3. září, 1906.

Otčené čtenářstvo, zejména to spánější, se nesmí na mne zlobit, přičítají-li z našeho "Garden City" bývalo kdysi — s nějakým tím feuilletonem, ale já si již pomoci nemohu, abych aspoň pro ty mé bývalé kamarády v rozkošném Wilber něco nenapsal, nechť to již pak čtou anebo ne. Víte, jakmile na mne sedne ta spisovatelská křivice, tu sednu já ke stolu, opeču tužku a když mi sedne nějaká ta povídková na mozek, pak vyletí do světa a na čtenáře feuilleton — no, darmo povídat. Víte něco tak zvláštního, při čemž se pěkně usíná, pak dříve, až konečně usnete jako spálek a řeknete éh — prosím, vy ne, slídné čtenářky, nýbrž páni čtenáři — ve spání prkna, t. j. spokojeně chrápáte. Takový účinek má každý můj feuilleton a tu není divu, že se mi objednávky jen vypou od těch nešťastníků, kteří nemohou spát. Jeden doktor mi nabídl velký obnos, pakli chci při každé operaci, jím na některém pacientu provedené, tomuto předčítat můj feuilleton, který má větší účinek uspávací než ten nejsilnější chloroform. Fahrney, Severa a jiní vyšetřitelé patentních medicín mi nabízelí peníze, když ku každému léku napíšu nějaký uspávací feuilleton, avšak já vzduch tomu, že vyjma mých sedmi capartů nevlastním žádný manon na tomto hamizdném světě a v Chicago, odmítnul jsem podobné nabídky a chci léčit drabé čtenářstvo a zejména čtenáře "Wilberských Listů" zadarmo a zvětšit své jméno v historii dobrodinců lidstva. Nu vidíte, jaký jsem to dobrý člověk a jen se těším na to, jak mi moji starí přátelé ve Wilber, jako: pan F. Sadilek i s jeho spanilovyslou chotí; dále pan otec Pavel Šafařík; hodný a veselý Willie Boháček a pan Šagl, který beztoho nemůže již spát z té důležitě příčiny, že mu paní bohyně Štěpána navalila nespočetných tisícovek — budou zehnat. — Pro tentokrát, čtení krajane v Nebraska, nepíšu žádný omamující feuilleton, poněvadž chci, abyste jej dočtli až ku konci a neusnuli; vždyť se tu jedná o to, abych oněm starým soudruhům mým, kteří se mnou se proháněli před více jak třiceti léty po nezapomenutelné Canal ulici a její okolí, načrtl trochu obraz, jaký se jeví pozorovateli a bývalému osadníkovi oné útulné čtvrti české, která se během let změnila k nepoznání. Tam, kde zvoněla kdysi a zvonila naše sladká mluva mateřská a rozléhaly se české národní písně, buči a skřehotá protivný ruskoožidovský galimatias a sprostá italština neapolských lazarónů. Sílá Tě-

lovičné Jednoty na Taylor ul., v níž jsme prožili tolik blažených a veselých okamžiků, padla plamenům za oběť a ve čtvrti, kde se nalézaly české obchody, jako Papikův, později Cvačoučkův hostinec, Pejškovu pekárna, feznický obchod J. Brett-schneidera a Fišerův s lihovinami, nestojí ani jedna budova a jen hromady železa se tam nalézají. Ovšem síť Česko-Amer. Sokola, nynější Slovanské Lápy, stojí tam dosud jako skála v tom příboji cizoty, ale dlouho-li mu odolá? Jednatel, p. Fl. Holec, se naučil během pobytu svého mezi onou smíšeninou rozličných národností "sollachlěbbovat," jako pňravý Šlejme z Láteraska a italsťina jen se mu fine z úst a: "bon d'orno signor, come esta" pozdraví v roztržitosti i vlastního krajana, až teprve, když tento na něho vyvalí oči, dodá po česku: "Na zdar! Ako že boga kochám panie z dobrodružju!" dokončí v ryzí polštině. Takto ale je Florian pravým Sokolem a ryzím Čechem a jen se otáčí za bárem. On sice židy nemá u velké lásce a Taliány též ne, ale přijdou-li na pivo, tu je obslouží za pěťák a: "uno pinta?" anebo: wollen se hábn e pajnt? — táže se s úsměvem a naleje řízného moku.

Jinak vyjma v sokolské síni, hučí cizí řeči i nářečí kolem ní a jen sem tam, že se ozve české slovo, aby zaniklo opět v cizině. Bývalé útulné zahrádky na Bunker a De Koven ulicích patří minulosti a jen čunáky dřevěné i zděné chovají v sobě nescílně množství chudých židů a Italů, tisících se v malých, dusných bytech. Krajane, jichž v okolí tom mnoho již nebydli, prodávají své majetky a ustupují cizimu žvlu. Právě to samé děje se v naší staroslavné Plzni. Od Halsted ulice na západ vytiskují tam usazené Čechy cizí národnosti a tak se možná i já při mé šedesátce dočkám toho, že v okolí Blue Isl. Ave. a 18. ul. nena-jde Čecha za 10 roků ani elektrikou, neřku-li svičkou. Budou-li se za námi tlačit nadále cizí živý, jako se nyní děje, postěhuje se k poslední i celá naše česká Kalifornie za nedaleký Riverside a piknikům v zelené přírodě bude konec. Jak povídám, či vlastně ta bába povídala když se valila s kopce: Čím dále, tím hůře! Proto tak rád zalétám v mysl do bývalých krásných dob mládí, když jsem tak s mnohým Wilberčákem plaval po Canal ulici; kazil úlohy na prknech jeviště pod ředitelstvím zvěčného a nezapomenutelného J. Kaj. Šialera, toho muže pravého spíce a ryzího smýšlení, na něhož tak často vzpomínám a kořil se našim slídným dívkám — tehdy jsme sloeňy neměli — v kartonových šatech si vykračujících kolem sálu sítě, za zvuků národních písní, jako: "Krásný máj, lásky ráj!" "Váňto věnce, pro mládence," abych se s nimi pak proháněl s točivém víru dle Donátovy, neb Markálkovy hudby. Doby ty krásné uletěly do minulosti a mně nezůstalo z nich nic jiného, než vzpomínka, avšak vzpomínka tak sladká, že se jí v přítomnosti takřka každodenně těším. Vím, že mnohý z bývalých Chicagoanů a čtenářů těchto listů, čini to samé. Často si tak myslím, jak utěšený život vedou ti moji starí soudruzi v rozkošném Wilber a věru, že bych si přál být mezi nimi, kdyby: "Kdyby jsi byl pamatoval na zadní kola Věno," napomínám sebe vždy při podobné vzpomínce, "mohl jsi třeba sedět v podobném útulném domovu, jaký vlastně můj přítel p. Fr. Sadilek, který mne potěšil pohledněi jeho residence ve Wilber. Ostatně, co dosud nebylo, může se státi skutkem, jen až "vynalizu" nějaký patent na vytápění lidských obydlí bez dříví a uhlí. Nesmíte se mi vážení čtenáři a čtenářky! Baxnu a stroj již k tomu mám, jen ještě tu zpropadenou sílu, která by teple vyráběla a — něčeho více neschází. Pak by se pěl čilobník ze žitné mouky,

mlynářské firmy Zvoneček a Aksamit a buchtičky z bílé, tím samým závodem vyráběné. My, znamenité jich výrobky v Chicagu již známe a poptávka po nich stále roste. Moje stará mi minule povídala: "Poslouchej mladej! Když ti z ty wilberské žitné mouky upeču bochník anebo z ty bílé buchtu, tu ti při zaklepání na upečený chlebiček a buchtičku, to pečivo zvoní jako zvoneček a do krku ti sjeđe tak jemně a hladce, jako ten nejfajnější aksamit."

Tohle prosím o mouce firmy Zvoneček a Aksamit povídala moje cirket a ta je v pečení chleba a buchet, jakož i pájt, hotový expert — a víte proč? Nu, poněvadž jsem si ji tak vychoval a ona hned poznala, že výrobek pánů Zvonečka a Aksamita předně zvoní a za druhý je hladký při požití jako aksamit. No tak! Vám to povídat nemusím, poněvadž zpáte jak vyrábíte tak i jich výrobky a roziměval-li jsem tímto faktem pana Zvonečka, pak nechť mi ze zlosti pošle sud žitné a bílé moučky a já mu ukážu, že se — naň do smrti zlobit nebudu. Avšak žert stranou. Mouka firmou onou do Chicaga zasílaná se těší velké oblibě, což dokazuje množství poptávek, jaké docházejí nově se zakládající velkoobchod grocerní, jehož prvním obchodvedoucím a spolumajitelem je p. Krýda z 22. ulice v Chicagu. Je to nový podnik sdružených groceristů českých, kteří se chci zbudováním velkoobchodu grocerního vyvleknouti z područí bohatých vydřiduchů, což je docela správné. Já chtěl též co podnik přistoupit, ale když — safraportské monety! Vždy mi schází, když chci k stáru zbohatnouti. Nu, počkám až "vynalizu" ten patent na vytápění bez dříví a uhlí a pak mne do-jista mezi sebe ve Wilber přijmete, až se uhodím přes kapsu a feknu: "Na zdar panstvo!" a podám si pravici s vámi, vy moji starí známí z bývalého českého Chicaga na nezapomenutelné "Kanále." Tak na shledanou a — na zdar! Či jste snad při čtení tohoto mého výro-nu myšlenek a tužky — éh — usnul-li? "Pardie samec!" řekl by hodný Šialer, kdyby dosud žil. "Mám vás lechtat? To píše Vencl, který jen z milosti boží se naučil úloze, když jsem já byl jeho komandantem na jevišti a mezi kulisami a proto ne-spěte a přečtete si tu — žvaninu, checheche!" V. L.

**"Jak sny umírají."**

Tato nejnovější kniha spisovatele Havlasy obsahuje řadu povídek, z nichž čtyry jsou líčením života amerického. Nad jiné povolaný posuzovatel, redaktor Václav Šnajdr, vynesl o knize následující úsudek: — Sloh Havlasův jest zvláštní, přímo Havlasovský. Vyznamenává se bujným vzletem, prudkým zanicením, šlehavou rhetorikou, jež tryská z horoucího nitra jako z geyseru, — bezohledností kazatelskou, ale také ušlechtilostí, vybraností, ba vytlíbeností slov, obratů, vět. Sama ta díkce Havlasova má zvláštní pňvah. Unáší. Havlasa není tedy povídkář, — jakých máme na tucty a jichž šablonovitě vřtvoxy nejsou než k ubíjení dlouhé chvíle. Je umělec, a pokud není dosud vyspělý, hotový, má tu přednost a pro sebe tu radost a naději zároveň, že roste a to nejen do výše roste, ale i do koruny a do kořenů. — Povídky jeho, alespoň některé, uchvátí vás neodolatelnou upřímností roztrpčené duše kalené v zlatém ohni moderního českého vlastenectví, upřímností, již se neubrání ani člověk, který tu všecko viděl, všecko prožil, mnoho promyslel a více ještě proočtil. — Cena i s poštovní zásilkou jest jeden dollar.

NÁRODNÍ TISKÁRNA, 509-511 So. 12. Str., Omaha, Neb.

**THE AK-SAR-BEN FESTIVAL**

HAS MADE OMAHA FAMOUS.

"SOMETHING DOING ALL THE TIME"



HALF FARE (October 1st to 5th) ALL RAILROADS

|                                  |        |                              |        |
|----------------------------------|--------|------------------------------|--------|
| DAY PARADE TUESDAY               | OCT. 2 | DAY PARADE THURSDAY          | OCT. 4 |
| ELECTRIC PAGEANT WEDNESDAY NIGHT | OCT. 3 | CORONATION BALL FRIDAY NIGHT | OCT. 5 |

Come And See The Air-Ship—20th Century Wonder

**ČESKÁ LÉKÁRNA**

Crete.

Nebr.

Lékařské recepty se pečlivě připravují, z pravých, čerstvých a čistých léčebnin.

Všechny známé a obilbené léky patentové na skladě

**Frant. Neděla & Syn.**

Jednatelství časopisů: Hospodáře a Wilberských Listů.

**KNIHA PŘÍPITKŮ.**

SBÍRKA BLAHOPŘÁNÍ A PŘÍPITKŮ KU ROZLIČNÝM SLAVNOSTEM.

OBSAHUJE:

- 19 stránek přípitků, proslovů a blahopřání při kostních zásmub-ních.
- 36 stránek proslovů a blahopřání při hostinách svatebních.
- 10 stránek pňání při svatbách jubilejních, jako zlatá stříbrná atd
- 13 stránek blahopřání k jmeninám a narozeninám.
- 4 stránky přípitků a proslovů při veselé společnosti.
- 9 stránek přípitků vlasteneckých, mezi nimiž jsou též proslovy při odjezdu přítele do Čech a při jeho návratu z Čech.
- 5 stránek proslovů a přípitků při slavnostech dělnických a končí písními sylvestrovskými.

CENA POUZE 20 CENTŮ.

Ke koupi u všech jednatelů Hospodáře a Osvěty Americké ianeb přímo u nakladatelů:

**NÁRODNÍ TISKÁRNA,**

509-511 South 12th St., Omaha, Neb.

Předplatte se na Wilberské Listy.

Předplatné obnáší pouze \$1.50 na rok.

**Dr. F. A. Motis,**

ČESKÝ ZUBNÍ LÉKAŘ

210-211 Fugate Bldg. LINCOLN, NEB. 12th & O Street.



Společnou péči a radu můžete se obrátit na mne v nemocnici u... Specialista v dětské korekci městě.

50 YEARS' EXPERIENCE

**PATENTS**

TRADE MARKS DESIGNS COPYRIGHTS & C.

Scientific American. MUNN & Co. 361 Broadway, New York